

Vec C-563/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

12. september 2023

Vnútroštátny súd:

Sofijski rajonen sad

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

11. september 2023

Navrhovateľka v konaní vo veci samej:

Teritorialna direkcija na Nacionalna agencija za prichodite – Sofia

---

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Konanie vo veci samej sa začalo na návrh Nacionalna agencija za prichodite (Národná agentúry pre príjmy, Bulharsko; ďalej len „NAP“), aby jej bol v súvislosti s kontrolou daňového subjektu vo veci daňového úniku v oblasti dane z príjmov umožnený prístup k bankovému tajomstvu a najmä k údajom o zostatkoch na účtoch tejto osoby.

Predmet a právny základ návrhu

Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa predkladá podľa článku 267 ZFEÚ a týka sa výkladu článku 4 bodu 7, článku 32 ods. 1 písm. b), článku 51, článku 57 ods. 1 písm. a) a článku 79 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov; ďalej len „nariadenie GDPR“), ako aj článku 47 Charty základných práv Európskej únie. Kladú sa otázky o rozsahu kontroly súdu ako orgánu, ktorý môže v rámci preskúmania existencie daňových dlhov umožniť sprístupnenie osobných údajov.

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 4 bod 7 nariadenia (EÚ) 2016/679 (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“ alebo „nariadenie GDPR“) vykladať tak, že súdny orgán, ktorý umožní inému orgánu štátnej moci prístup k údajom o stave na účtoch sudcov a prokurátorov a ich rodinných príslušníkov, rozhoduje o účele alebo prostriedkoch spracúvania osobných údajov, a preto je „prevádzkovateľom“ pre spracovanie osobných údajov?
2. Ak sa na prvú prejudiciálnu otázku odpovie záporne, má sa článok 51 nariadenia GDPR vykladať tak, že súdny orgán, ktorý umožní inému orgánu štátnej moci prístup k údajom o stave na účtoch sudcov a prokurátorov a ich rodinných príslušníkov, je zodpovedný za monitorovanie [uplatňovania] tohto nariadenia, a preto ho vo vzťahu k týmto údajom treba kvalifikovať ako „dozorný orgán“?
3. Ak sa na predchádzajúcu prejudiciálnu otázku odpovie kladne, má sa – článok 32 ods. 1 písm. b) nariadenia GDPR, resp. článok 57 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia vykladať tak, že súdny orgán, ktorý umožní inému orgánu štátnej moci prístup k údajom o stave na účtoch sudcov a prokurátorov a ich rodinných príslušníkov, je povinný v prípade existencie informácií o porušení ochrany osobných údajov, ku ktorému došlo v minulosti zo

strany orgánu, ktorému sa má udeliť prístup, získať informácie o opatreniach, ktoré boli prijaté na ochranu údajov, a pri svojom rozhodovaní o povolení prístupu zohľadniť primeranosť týchto opatrení?

4. Má sa bez ohľadu na odpovede na tretiu a štvrtú prejudiciálnu otázku článok 79 ods. 1 nariadenia GDPR v spojení s článkom 47 Charty základných práv Európskej únie vykladať tak, že keď sa vo vnútroštátnom práve členského štátu stanovuje, že určité kategórie údajov môžu byť zverejnené iba s povolením súdu, tak príslušný súd musí osobám, údaje ktorých sa zverejnia, *ex offio* priznať právnu ochranu tak, že orgán, ktorý požiadal o prístup k údajom a o ktorom je známe, že mu po porušení ochrany osobných údajov orgán podľa článku 51 ods. 1 GDPR uložil záväzné pokyny, zaviazá poskytnúť informácie o plnení opatrení, ktoré mu boli uložené rozhodnutím správnej povahy podľa článku 58 ods. 2 písm. d) nariadenia GDPR?

Predpisy práva Únie

Nariadenie (EÚ) 2016/679 (ďalej len „nariadenie GDPR“): článok 4 bod 7, článok 32 ods. 1 písm. b), článok 51 ods. 1, článok 57 ods. 1 písm. a), článok 58 ods. 2 písm. d) a článok 79 ods. 1.

Charta základných práv Európskej únie: článok 47.

Vnútroštátne predpisy

Zakon za zaštita na ličnite danní (zákon o ochrane osobných údajov, Bulharsko; ďalej len „ZZLD“): články 6, 12a, 17, 17a a 20.

Danäčno-osiguriteln procesualen kodeks (zákon o konaní v daňových veciach a vo veciach sociálneho zabezpečenia; ďalej len „DOPK“): článok 34, článok 37 a článok 110.

Zakon za kreditnite instituciji (zákon o úverových inštitúciách, Bulharsko; ďalej len „ZKI“): článok 62.

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Dňa 13. júna 2023 začala NAP kontrolu bulharského štátneho občana vo veci úniku dane z príjmu. NAP zistila, že zdaniteľná osoba má sedem bankových účtov v rôznych bulharských finančných inštitúciách. Vyzvala predmetného občana, aby jej sprístupnil údaje o svojich zostatkoch na svojich účtoch k 1. januáru 2020 a k 31. decembru 2021 alebo jej predložil vyhlásenie obsahujúce jeho súhlas so sprístupnením jeho bankového tajomstva. Vzhľadom na to, že dotknutá osoba neposkytla ani uvedené údaje, ani nepredložila požadované vyhlásenie, NAP

podala na súd, ktorý rozhoduje vo veci, žiadosť o sprístupnenie bankového tajomstva, pokiaľ ide o tieto zostatky na účtoch.

- 2 Vnútroštátny súd pripomína, že 15. júna 2019 informovali viaceré bulharské médiá o tom, že osobné údaje vrátane daňových informácií a informácií o sociálnom zabezpečení viac ako piatich miliónov osôb sa z databázy NAP dostali na verejnosť. V prospech osôb, ktorých sa dotkol únik údajov, poskytla prístup k špeciálnej databáze.
- 3 Komisia za zaštitu na ličnite danni (Komisia na ochranu osobných údajov, Bulharsko; ďalej len „KZLD“), ktorá je podľa článku 51 nariadenia GDPR najdôležitejším dozorným orgánom v Bulharsku, uložila za toto porušenie NAP pokutu. Bolo vydaných 20 záväzných pokynov, účelom ktorých bolo, aby NAP prijala technické a organizačné opatrenia na zabránenie únikom údajov v budúcnosti.
- 4 Rozsudkom z 2. februára 2023 potvrdil Administratíven sad Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto, Bulharsko) 18 záväzných pokynov, ktoré na ňom boli napadnuté, a ďalšie dva zrušil. Proti tomuto rozsudku bol podaný opravný prostriedok na Vărhoven administratíven sad (Najvyšší správny súd, Bulharsko). V tomto konaní vo veci správnej sankcie je pojednávanie naplánované na 14. decembra 2023.
- 5 Vnútroštátny súd ďalej poukázal na to, že KZLD vydala v súvislosti so zisteným únikom osobných údajov úradníkom NAP ešte ďalšie záväzné pokyny na zaistenie takých údajov zo strany NAP a pritom odporučila opatrenia na kontrolu elektronického prístupu.
- 6 Neexistujú žiadne informácie o tom, či dôvody, ktoré viedli k nezákonnému sprístupneniu osobných údajov, boli odstránené a aké opatrenia IVSS prijal, aby sa zabránilo ďalším rizikám.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 7 Vnútroštátny súd nastoľuje otázku úlohy súdu ako orgánu, ktorý na základe článku 62 ods. 6 bodu 3 ZKI môže na žiadosť riaditeľa oblastného riaditeľstva NAP povoliť prístup k osobným údajom kontrolovaných osôb. Podľa článku 62 ods. 7 ZKI súd rozhodne o žiadosti odôvodneným rozhodnutím na neverejnom pojednávaní najneskôr 24 hodín od prijatia žiadosti; pritom určí obdobie, na ktoré sa informácie vzťahujú. Proti rozhodnutiu súdu v tomto konaní sa nemožno odvolať.
- 8 Podľa prevládajúceho názoru súdy v konaní podľa článku 62 ods. 7 ZKI v spojení s článkom 175e ods. 6 ZSV vykonávajú výlučne formálnu kontrolu, ktorá je obmedzená na to, či osoby, ktorých sa týka zverejnenie bankového tajomstva, majú postavenie zdaniteľných osôb a či v konkrétnom prípade existujú informácie, podľa ktorých od nich možno na účely daňovej kontroly požadovať

relevantné údaje, ktoré neposkytli. Keď sa vnútroštátna úprava zverejnenia bankového tajomstva uplatňuje nekriticky, súdy musia zjavne vždy povoliť jeho zverejnenie. O inú situáciu by naopak išlo v prípade, keď by mal súd byť kvalifikovaný ako prevádzkovateľ osobných údajov, ku ktorým poskytuje prístup, pretože podľa článkov 32 až 34 nariadenia GDPR má prevádzkovateľ množstvo povinností zaistiť bezpečnosť údajov, čo zahŕňa minimálnu úroveň kontroly existujúcich bezpečnostných opatrení.

- 9 Podľa vymedzenia pojmu, ktoré je uvedené v článku 4 bode 7 nariadenia GDPR, „prevádzkovateľ“ osobných údajov „sám alebo spoločne s inými určí účely a prostriedky spracúvania osobných údajov“. Platí špecifické pravidlo: „v prípade, že sa účely a prostriedky tohto spracúvania stanovujú v práve Únie alebo v práve členského štátu, možno prevádzkovateľa alebo konkrétne kritériá na jeho určenie určiť v práve Únie alebo v práve členského štátu“.
- 10 V bulharskom práve sa nestanovuje, kto je v konaní podľa článku 62 ods. 7 ZKI v spojení s článkom 175e ods. 6 prevádzkovateľ osobných údajov. V tomto zmysle, hoci súdy nemajú priamy prístup k osobným údajom, o ktorých sprístupnenie sa žiada (čo nie je potrebné na to, aby sa osoba mohla považovať za „prevádzkovateľa“, pozri rozsudok z 10. júla 2018, Jehovan todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, [výrok] bod 3), do istej miery rozhodujú o účele spracovania, keď prístup k osobným údajom, ktoré podliehajú bankovému tajomstvu, povolia alebo zakážu. Javí sa teda ako možné, aby sa súd pri určitom výklade zákona považoval za orgán, ktorý rozhoduje o účeloch spracúvania údajov.
- 11 Bulharský zákonodarca v tejto osobitnej situácii, keď sú účely spracúvania osobných údajov uvedené v zákone, nevyužil svoju právomoc určiť, ktorý orgán má práva a povinnosti prevádzkovateľa. Za týchto okolností je potrebné objasniť, či súd, ktorý povoľuje prístup, možno spolu s IVSS považovať za prevádzkovateľa osobných údajov (prvá prejudiciálna otázka).
- 12 Vzhľadom na nejasnú vnútroštátnu úpravu treba odpovedať aj na otázku, či súdny orgán, ktorý určuje podmienky prístupu iného štátneho orgánu k osobným údajom podliehajúcim bankovému tajomstvu, možno považovať aj za orgán dohľadu, ktorý vykonáva časť právomocí podľa nariadenia GDPR v úzkej oblasti kontroly prístupu k údajom (druhá prejudiciálna otázka).
- 13 Vnútroštátny súd uvádza, že je všeobecne známe, že NAP sa dopustila porušenia ochrany osobných údajov, keď umožnila, aby boli uverejnené osobné údaje viac ako piatich miliónoch osôb. KZLD uložila NAP za toto porušenie pokutu. Známe sú aj technické a organizačné nedostatky pri poskytnutí prístupu k osobným údajom zo strany NAP. Voči NAP bolo vydaných najmenej 21 záväzných pokynov, aby prijala konkrétne opatrenia. Nie sú k dispozícii žiadne informácie o tom, či tieto opatrenia boli vykonané.
- 14 Vnútroštátny súd sa domnieva, že za týchto okolností, najmä vzhľadom na verejne dostupné informácie o absencii akýchkoľvek opatrení na ochranu osobných

údajov (ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku súdu v právnom spore vo veci odvolania zodpovedného úradníka, ktorý pravdepodobne ako jediný niesol za incident akúkoľvek zodpovednosť), by súd, ak by mal úlohu prevádzkovateľa alebo orgánu dohľadu, umožnil prístup k bankovému tajomstvu až po získaní informácií o uplatnených ochranných opatreniach a ubezpečení sa, že tieto opatrenia, prinajmenšom na prvý pohľad, zabezpečujú ochranu pred opätovným porušením bezpečnosti osobných údajov (tretia prejudiciálna otázka).

- 15 Okrem toho je potrebné odpovedať aj na otázku, či súd, ktorý má podľa vnútroštátneho práva právomoc udeliť prístup k osobným údajom, na ktoré sa vzťahuje bankové tajomstvo, aj keď sa nepovažuje za prevádzkovateľa osobných údajov alebo orgán dohľadu, môže na základe článku 79 nariadenia GDPR vykonávať takéto kontroly s cieľom zabezpečiť účinnú právnu ochranu (štvrtá prejudiciálna otázka). Uvedené ustanovenie je totiž v skutočnosti určené pre prípady, v ktorých sa dotknutá osoba výslovne domáha ochrany súdu. Ak však konanie vo veci sprístupnenia údajov prebieha bez účasti dotknutej osoby a vnútroštátne právo výslovne zaviedlo súdnu kontrolu, zdá sa, že súd môže konať aj z úradnej moci. To by sa dalo odvodiť aj od práv jednotlivcov na účinný prostriedok nápravy podľa článku 47 Charty. V prípade absencie tejto povinnosti by sa súd obmedzil na formálne preskúmanie a potvrdenie krokov správneho orgánu, čo sa zdá byť v rozpore s cieľmi článku 79 nariadenia GDPR.